

Frannie Herder en Nicole Langeveld van het CCV, senior adviseurs jeugdcriminaliteit nemen de deelnemers mee in het hoe en wat van vroegsignalering en gegevensdelen.

Korte introductie en probleemschets:

Signalen dat een jongere de verkeerde keuze maakt, wil je zo snel mogelijk krijgen. Zodat je op tijd actie kunt ondernemen en een jongere helpen betere keuzes te maken. Voor het goed signaleren moet je heldere afspraken maken. Nicole en Frannie gaan o.a in op het inrichten van een signaleringsroute, informatiedeling en bespreken de risicosignalen die zowel online als offline te herkennen zijn.

- Jongeren zijn 24/7 online
- In de online wereld is de drempel om de criminaliteit in te gaan lager dan in de fysieke wereld
- Jongeren begeven zich in fluïde netwerken: netwerken zijn wisselend van samenstelling.
- 75% van de delicten die jongeren plegen gebeurt vanuit een groep.
- Uit onderzoek van Bureau Beke [Een scherpe blik op steekwapenproblematiek](#) blijkt dat het merendeel van de jongeren geen steekwapen draagt.
- De cijfers van jeugdcriminaliteit dalen, de praktijk herkent die trend niet.
- Criminele jongeren dragen steekwapens als onderdeel van hun straatcultuur, status en om anderen te intimideren of te dwingen.
- Nietcriminele jongeren dragen vooral wapens omdat ze zich onveilig voelen of willen imponeren, maar hebben meestal geen intentie om ze te gebruiken. criminele jongeren dragen vooral wapens omdat ze zich onveilig voelen -criminele jongeren dragen vooral wapens omdat ze zich onveilig voelen

Vroegsignalering:

Vroegsignalering is één van de bouwstenen in de aanpak van risicojongeren. Het begint met bewust worden en waarnemen. Het bespreken van signalen doe je samen met partners in het sociaal domein of veiligheidsdomein. .Kijk of je kunt aansluiten op bestaande overlegstructuren van deze partners. Maak met de partners afspraken over:

- met welk doel je informatie deelt
- welke informatie je deelt
- en hoe je de signaleringsroute inricht.

De signaleringsroute kent twee startpunten:

1. Er zijn signalen of feiten van wapenbezit bij 1 jongere.
In dat geval doorloop je de signaleringsroute via bijvoorbeeld het jeugdoverleg of het vroegsignaleringsoverleg.
2. Er zijn signalen of feiten van wapenbezit in een groep (meer dan 1 jongere).
In dat geval volg je het werkproces van het [7-stappenmodelen bespreek je het signaal in het jeugdgroepoverleg](#).

Voor beide routes moeten samenwerkingsafspraken gemaakt worden die passen binnen de wettelijke kaders.

Zorgvuldigheid is een belangrijke voorwaarde voor gegevensdeling. Het is daarnaast belangrijk dat je kunt verantwoorden welke gegevens je waarom deelt en met wie. Een convenant kan daarbij helpen.

Je leest er meer over in de handreiking Zo krijg je samen zicht op jongeren, zie [de Wegwijzer Jeugd en Veiligheid](#).

Het 7-stappenmodel aanpak jeugdgroepen en problematisch groepsgedrag

Deze landelijke aanpak steunt op de nauwe samenwerking tussen de convenantpartners (Burgemeester, Politie, OM, Jongerenwerk). De procesregisseur OOV (openbare orde en veiligheid) speelt de centrale rol als spil in de uitvoering.

Het 7-stappenmodel helpt bij een gestructureerde, integrale aanpak van problematische jeugdgroepen en fluïde netwerken. Dit dynamische model beschrijft de volgende stappen:

1. Signalen over groepsgedrag delen
2. Beoordelen groepsgedrag
3. Groepsduiding en concept Plan van Aanpak opstellen
4. Adviseren en prioriteren

5. Vaststellen Plan van Aanpak
6. Uitvoeren en monitoren Plan van Aanpak
7. Afschalen en evalueren

Gegevensverwerking gebeurt zorgvuldig, ondersteund door een Modelconvenant jeugdgroepaanpak. De uitwisseling van persoonsgegevens is pas mogelijk als de noodzaak is vastgesteld en altijd met inachtneming van de principes van dataminimalisatie.

Omdat jongeren zoveel online zijn, is het cruciaal dat de aanpak de online leefwereld van jongeren meeneemt. Online informatie verzameld door (digitale) wijkagenten en jongerenwerkers (met inachtneming van hun beroepscode) vormt een belangrijke aanvulling op offline data.

Je kunt het 7-stappen model downloaden via [de Wegwijzer Jeugd en Veiligheid](#).

Online en offline signaleren

Bij jongeren lopen de online en de offline wereld naadloos in elkaar over. Op die digitale leefwereld is meestal weinig zicht. De deelnemers kijken naar welke online zorgwekkende signalen er zijn. Dit zijn een paar voorbeelden ervan:

1. Seksueel grensoverschrijdend gedrag
2. Online Fraude
3. Intimidatie en agressie wapens
4. Online aangejaagde ordeverstoringen wapens
5. Illegale handel (wapens)
6. Cybercriminaliteit
7. Radicalisering en extremisme wapens

Bij zorgwekkende signalen of online criminaliteit kun je actie ondernemen, afhankelijk van de inhoud van een bericht en of je de betrokken jongere kent. Je kunt online reageren maar ook offline actie ondernemen. Zo kun je een DM sturen of de jongere direct opzoeken. Meer voorbeelden vind je in de [routekaart](#) Samenwerken bij online jeugdcriminaliteit op de [Wegwijzer Jeugd en Veiligheid](#).

Houd bij het delen van persoonsgegevens altijd rekening met de wettelijke taken en bevoegdheden van de verschillende betrokken partners. Jongerenwerkers hebben andere bevoegdheden dan bijvoorbeeld de politie. Houd ook hier weer rekening met de privacyregels; online gelden dezelfde privacyregels als offline!

Een aantal meldingen kun je altijd doen zonder beperking door privacywetgeving. Signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld meld je bij [Veilig Thuis](#).

Mogelijk strafbare feiten of gevaren voor de openbare orde veiligheid meld je bij de politie.

Een acuut veiligheidsrisico meld je bij de juiste instantie.

Samenvatting gegevensdelen:

- Bespreek jongeren zoveel mogelijk geanonimiseerd.
- Bespreek signalen óók met jongeren en ouders.
- Bepaalde signalen moet je altijd melden.
- Jongerenwerk heeft een beroepscode.
- Politie is een schakel tussen veiligheids- en sociaal domein en onderwijs .
- Privacyregels Online werken = Privacyregels Offline werken.